

Rodzaje przemocy domowej i jej przejawy w życiu codziennym

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (znowelizowaną w czerwcu 2023 r.), przemoc domowa to każde celowe działanie lub zaniechanie, które może wydarzyć się jednorazowo lub wielokrotnie. Ważne jest to, że nie musi się powtarzać – nawet jeden incydent może być uznany za przemoc, jeśli narusza prawa lub godność drugiej osoby.

Mówimy o przemocy domowej wtedy, gdy zachowanie osoby stosującej przemoc:

- narusza prawa lub dobra osobiste drugiej osoby,
- naraża ją na utratę zdrowia, życia lub mienia,
- godzi w jej godność i poczucie bezpieczeństwa,
- narusza nietykalność fizyczną lub wolność osobistą – także seksualną,
- wywołuje cierpienie psychiczne lub fizyczne,
- powoduje poczucie krzywdy lub upokorzenia,
- służy przejęciu kontroli nad jej pieniędzmi i sposobem korzystania z zasobów ekonomicznych.

Oznacza to, że przemoc to nie tylko uderzenie – to także słowa, kontrola, zastraszanie, ograniczanie wolności, brak wsparcia, a także sytuacje, w których druga osoba zmuszona jest do życia w ciągłym lęku lub zależności.

Rodzaje przemocy

Zgodnie z powyższą ustawą, rozróżniamy różne rodzaje przemocy, są to:

1. Przemoc fizyczna

To każde naruszenie nietykalności ciała, np.:

popychanie, szarpanie, szczypanie, kopanie, uderzanie w twarz, duszenie, przypalanie papierosem, krępowanie rąk.

Takie zachowania mogą zostawić ślady, ale nie muszą – i tak są przemocą.

2. Przemoc psychiczna (najczęściej występująca forma przemocy)

Trudna do udowodnienia, ale bardzo dotkliwa. To m.in.:

- obrażanie, wyzywanie, krytykowanie,
- groźby, krzyk, straszenie,
- kontrolowanie, czytanie korespondencji,
- upokarzanie, ośmieszanie,
- lekceważenie uczuć, obwinianie,

3. Przemoc seksualna

Obejmuje zachowania dotyczące sfery seksualnej – **zawsze bez zgody drugiej osoby**. To m.in.:

- gwałt,
- molestowanie (także słowne – np. „żarty” o seksualnym charakterze),
- zmuszanie do kontaktów seksualnych,
- dotykanie bez zgody,
- prostytutka i stręczycielstwo.

4. Przemoc ekonomiczna

Chodzi o przejęcie kontroli nad pieniędzmi i majątkiem drugiej osoby.

Polega m.in. na:

- zabieraniu lub „wydzielaniu” pieniędzy,
- zakazie pracy zarobkowej,
- kontrolowaniu kont bankowych i wydatków,
- zaciąganiu kredytów bez zgody drugiej osoby,
- sprzedawaniu jej rzeczy,

5. Zaniedbanie

To **niezaspokajanie podstawowych potrzeb** osoby, która sama nie może o siebie zadbać – np. dziecka, osoby starszej, chorej albo z niepełnosprawnością.

Może chodzić o brak posiłków, leków, opieki, higieny, poczucia bezpieczeństwa czy zainteresowania.

Pamiętaj

- Przemoc to nie tylko „bicie”.
- Przemoc ma też formę **psychiczną, ekonomiczną, seksualną a także postać zaniedbania**.
- Jeżeli masz wątpliwości – **warto porozmawiać z kimś zaufanym lub zgłosić się po pomoc**.

Warszawa ma wiele miejsc, gdzie można się zgłosić – m.in. Ogólnopolskie Pogotowie dla Osób Doznających Przemocy Domowej „Niebieska Linia”, telefon bezpłatny czynny przez całą dobę 800 120 002, ośrodki pomocy społecznej i organizacje pozarządowe.

Na terenie dzielnicy Wola pomocy udzielają:

- Dział Przeciwdziałania Przemocy Domowej Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m.st. Warszawy Al. „Solidarności” 102, 01-016 Warszawa tel. 22 427 63 81
- Komenda Rejonowa Policji Warszawa IV ul. Żytnia 36, 01-198 Warszawa tel. 47 723 94 50
- Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” ul. Jaktorowska 4, 01-202 Warszawa, tel. 22 499 37 33, e-mail: info@niebieskalinia.org

**Projekt realizowany przez Instytut Nowej Kultury, finansowany przez
Urząd Dzielnicy Wola m.st. Warszawy**